

Några frågor om offentlighet och sekretess

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Lagändringarna innebär i huvudsak följande. En ny sekretessbestämmelse införs till skydd för enskilda som lämnar stödförklaringar enligt EU-förordningen om medborgarinitiativet. Bibliotekssekretessen utsträcks till att även omfatta uppgifter om enskildas användning av informationsteknik i bibliotek. Det införs sekretess för uppgifter om enskildas personliga förhållanden i ärenden enligt begravningslagen, och skattesekretess ska kunna föras över till Bokföringsnämnden. Skyddet förstärks för offentliganställdas privata kontaktuppgifter och fotografiska bilder på intranät. Vidare görs sekretesskyddet för uppgifter som utbyts inom ramen för internationellt polisiärt samarbete tydligare och mer heltäckande. Sekretesskyddet för uppgifter om åtgärder som syftar till att upprätthålla ordningen och säkerheten i Kriminalvårdens verksamhet stärks. Ett nytt organ förs in i bilagan till offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) så att offentlighetsprincipen kommer att gälla även där.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2018.

Med anledning av propositionen har väckts två följdmotioner.

Utskottet föreslår att riksdagen avslår motionsyrkandena.

I betänkandet finns tre reservationer (SD, V).

Behandlade förslag

Proposition 2016/17:208 Några frågor om offentlighet och sekretess.

Fem yrkanden i två följdmotioner.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning.....	5
Bakgrund	5
Propositionens huvudsakliga innehåll	10
Utskottets överväganden.....	11
Sekretess till skydd för enskilda som lämnar stödförklaringar	11
Bibliotekssekretess	15
Lagförslagen i övrigt	16
Handlingsoffentlighet hos Advokatsamfundet	28
Reservationer	30
1. Sekretess till skydd för enskilda som lämnar stödförklaringar, punkt 1 (SD, V)	30
2. Bibliotekssekretess, punkt 2 (SD).....	31
3. Handlingsoffentlighet hos Advokatsamfundet, punkt 4 (SD).....	32
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	33
Propositionen	33
Följdmotionerna	33
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	34

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Sekretess till skydd för enskilda som lämnar stödförklaringar

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) i den del det avser 40 kap. 1 a §.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2016/17:208 i denna del och avslår motionerna

2017/18:113 av Mia Sydow Mölleby m.fl. (V) och

2017/18:115 av Jonas Millard och Fredrik Eriksson (båda SD) yrkande 1.

Reservation 1 (SD, V)

2. Bibliotekssekretess

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) i den del det avser 40 kap. 3 §.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2016/17:208 i denna del och avslår motion

2017/18:115 av Jonas Millard och Fredrik Eriksson (båda SD) yrkandena 2 och 3.

Reservation 2 (SD)

3. Lagförslagen i övrigt

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) i den mån lagförslagen inte omfattas av vad utskottet föreslagit ovan.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2016/17:208 i denna del.

4. Handlingsoffentlighet hos Advokatsamfundet

Riksdagen avslår motion

2017/18:115 av Jonas Millard och Fredrik Eriksson (båda SD) yrkande 4.

Reservation 3 (SD)

Stockholm den 7 november 2017

På konstitutionsutskottets vägnar

Beatrice Ask

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Beatrice Ask (M), Hans Ekström (S), Veronica Lindholm (S), Jonas Millard (SD), Annicka Engblom (M), Per-Ingvar Johnsson (C), Agneta Börjesson (MP), Marta Obminska (M), Emanuel Öz (S), Fredrik Eriksson (SD), Tina Acketoft (L), Mia Sydow Mölleby (V), Tuve Skånberg (KD), Laila Naraghi (S), Berit Högman (S), Lisbeth Sundén Andersson (M) och Eva-Lena Gustavsson (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I proposition 2016/17:208 Några frågor om offentlighet och sekretess föreslår regeringen vissa ändringar i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Regeringen redovisar i propositionen ärendets beredning fram till dess att propositionen beslutades. Av denna redovisning framgår att våren 2016 upprättades inom Justitiedepartementet departementspromemorian Några frågor om offentlighet och sekretess (Ds 2016:2). Promemorian har remissbehandlats. En sammanställning av remissyttrandena finns tillgänglig i Justitiedepartementet (Ju2016/01065/L6).

Lagrådet har granskat lagförslagen. Lagrådet har lämnat förslagen utan erinran. I förhållande till lagrådsremissen har vissa språkliga och redaktionella ändringar gjorts i lagtexten.

Riksdagen tillkännagav för regeringen i december 2012 att regeringen bör redovisa noggranna överväganden i fråga om inskränkningar av meddelarfriheten och sekretessbestämmelsers utformning (bet. 2012/13:SkU8 punkt 5 c, rskr. 2012/13:77). Genom en redogörelse i avsnitt 15 i propositionen anser regeringen att riksdagsskrivelsen med tillkännagivandet är slutbehandlad.

En förteckning över de behandlade förslagen finns i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

Två följdmotioner har lämnats med anledning av propositionen.

Bakgrund

Offentlighetsprincipen

Offentlighetsprincipen innebär att allmänheten och massmedierna ska ha insyn i den offentliga förvaltningen hos staten och kommunerna och i viss enskilt bedriven verksamhet som innefattar offentliga förvaltningsuppgifter. Offentlighetsprincipen kommer till uttryck på olika sätt, exempelvis genom yttrande- och meddelarfrihet för tjänstemän, genom domstolsoffentlighet och genom offentlighet vid beslutande församlingars sammanträden. När det mer allmänt talas om offentlighetsprincipen åsyftas dock i första hand reglerna om allmänna handlingars offentlighet i tryckfrihetsförordningen, förkortad TF.

Enligt 2 kap. 1 § TF har varje svensk medborgare rätt att ta del av allmänna handlingar. Denna rätt anses vara en hörnsten i Sveriges demokratiska statsskick. Syftet med rätten att ta del av allmänna handlingar är, som det uttrycks i 2 kap. 1 § TF, att främja ett fritt meningsutbyte och en allsidig upplysning. Genom tillgången till allmänna handlingar underlättas en fri åsiktsbildning, en fri och på fakta grundad debatt i skilda samhällsfrågor och en medborgerlig kontroll av den offentliga maktutövningen.

En handling är allmän om den förvaras hos en myndighet och enligt 2 kap. 6 eller 7 § TF anses inkommen till myndigheten eller upprättad där (2 kap. 3 § första stycket TF). Enligt 2 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), förkortad OSL, ska vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av allmänna handlingar i tillämpliga delar även gälla hos aktiebolag, handelsbolag, ekonomiska föreningar och stiftelser där kommuner eller landsting utövar ett rättsligt bestämmande inflytande. På motsvarande sätt ska enligt 2 kap. 4 § OSL tryckfrihetsförordningens bestämmelser om handlingsoffentlighet även gälla sådana privaträttsliga organ som anges i bilagan till OSL i de delar av verksamheten som anges där.

Enligt 2 kap. 2 § första stycket TF får rätten att ta del av allmänna handlingar begränsas endast om det är påkallat med hänsyn till vissa angivna intressen, t.ex. rikets säkerhet eller dess förhållande till annan stat eller mellanfolklig organisation, myndighets verksamhet för inspektion, kontroll eller annan tillsyn, intresset att förebygga eller beivra brott eller skyddet för enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden. En sådan begränsning ska anges noga i en bestämmelse i en särskild lag eller, om det i ett visst fall är lämpligare, i en annan lag vartill den särskilda lagen hänvisar. Efter bemyndigande i en sådan bestämmelse får regeringen genom förordning meddela närmare föreskrifter om bestämmelsens tillämplighet (2 kap. 2 § andra stycket TF). Den särskilda lagen är OSL och regeringen har meddelat närmare föreskrifter i offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641), förkortad OSF.

Riksdagen, beslutande kommunala församlingar och sådana organ som avses i 2 kap. 3 och 4 §§ OSL ska vid tillämpning av offentlighets- och sekretesslagen jämföras med myndighet (2 kap. 2–4 §§ OSL).

Sekretessens innebörd och sekretessbrytande bestämmelser

Sekretess innebär ett förbud att röja en uppgift, oavsett om det sker genom att utlämna en handling eller genom att röja uppgiften muntligen eller på något annat sätt (3 kap. 1 § OSL). Sekretessen innebär således dels handlingssekretess, dels tystnadsplikt. Till den del sekretessen innebär tystnadsplikt innebär den en begränsning av yttrandefriheten enligt regeringsformen, förkortad RF, och den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, förkortad EKMR.

Sekretess gäller som huvudregel inte bara i förhållande till enskilda utan också mellan myndigheter och inom en myndighet, om det där finns olika verksamhetsgrenar som är att betrakta som självständiga i förhållande till varandra (8 kap. 1 och 2 §§ OSL). Sekretess gäller också gentemot utländska myndigheter och mellanfolkliga organisationer (8 kap. 3 § OSL). I vissa fall måste dock myndigheter kunna utbyta uppgifter för att kunna utföra sina uppgifter. Sekretessregleringen innehåller därför särskilda sekretessbrytande bestämmelser, dvs. bestämmelser som innebär att en sekretessbelagd uppgift får lämnas ut under vissa förutsättningar (3 kap. 1 § OSL). Dessa har utformats

efter en intresseavvägning mellan myndigheternas behov av att utbyta uppgifter och det intresse som den aktuella sekretessbestämmelsen avser att skydda. En sekretessbrytande bestämmelse kan förutom för myndigheter även gälla till förmån för enskilda, en annan verksamhetsgren inom samma myndighet, utländska myndigheter eller mellanfolkliga organisationer.

Sekretessbestämmelsernas uppbyggnad

En sekretessbestämmelse består i regel av tre huvudsakliga rekvisit, dvs. förutsättningar för bestämmelsens tillämplighet. Dessa tre rekvisit anger sekretessens föremål, sekretessens räckvidd och sekretessens styrka.

Sekretessens föremål är den information som kan hemlighållas och anges i lagen genom en mer eller mindre detaljerad beskrivning av uppgiftens art, t.ex. uppgift om enskilds personliga förhållanden.

En sekretessbestämmels räckvidd bestäms normalt genom att det i bestämmelsen preciseras att sekretessen för de angivna uppgifterna bara gäller i en viss typ av ärende, i en viss typ av verksamhet eller hos en viss myndighet. Några få sekretessbestämmelser gäller utan att räckvidden är begränsad. En uppgift kan då hemlighållas oavsett i vilket ärende, i vilken verksamhet eller hos vilken myndighet den förekommer. Som exempel på sådana bestämmelser kan nämnas utrikessekretessen (15 kap. 1 § OSL) och minimiskyddsreglerna till skydd för enskildas personliga integritet i 21 kap. OSL.

Sekretessens styrka bestäms i regel med hjälp av s.k. skaderekvisit. Man skiljer mellan raka och omvända skaderekvisit. Vid raka skaderekvisit är utgångspunkten att uppgifterna är offentliga och att sekretess bara gäller om det kan antas att en viss olägenhet (skada eller men) som anges i bestämmelsen uppkommer om uppgiften röjs. Det omvända skaderekvisitet har den omvända utgångspunkten, dvs. det ställer upp sekretess som huvudregel. Vid ett omvänt skaderekvisit gäller således sekretess om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att en viss skada uppkommer. En del bestämmelser innehåller ett kvalificerat rakt skaderekvisit. Det innebär att det krävs särskilt mycket för att sekretessen ska gälla. Sekretessen enligt en bestämmelse kan även vara absolut. I ett sådant fall ska de uppgifter som omfattas av bestämmelsen hemlighållas utan någon skadeprövning om någon begär att få uppgifterna utlämnade.

Utöver rekvisiten som anger sekretessens föremål, sekretessens räckvidd och sekretessens styrka innehåller många sekretessbestämmelser begränsningar av den tid som sekretessen för uppgifter i allmänna handlingar högst kan gälla. Sekretesstidernas längd varierar beroende på vilket skyddsintresse som har föranlett sekretessen. I ett fåtal sekretessbestämmelser saknas tidsgränser.

Överföring av sekretess och uppgifter mellan myndigheter

En grundläggande princip i OSL är att sekretess som huvudregel inte följer med en uppgift när den lämnas till en annan myndighet. Det beror bl.a. på att behovet av sekretess och styrkan i sekretessen inte kan bestämmas enbart med hänsyn till sekretessintresset. Detta måste i varje sammanhang vägas mot intresset av insyn i myndigheternas verksamhet. Offentlighetsintresset kan således kräva att de uppgifter som behandlas som hemliga hos en myndighet är offentliga hos en annan myndighet som har inhämtat dem hos den förstnämnda (prop. 1979/80:2 Del A s. 75–76). Lagstiftaren har alltså tagit ställning mot en allmän bestämmelse om överföring av sekretess. Vissa bestämmelser om överföring av sekretess med begränsade och överblickbara tillämpningsområden har dock införts.

Vid överföring av sekretess skiljer man mellan primära och sekundära sekretessbestämmelser. Dessa begrepp, liksom vad som avses med en bestämmelse om överföring av sekretess, definieras i 3 kap. 1 § OSL.

En primär sekretessbestämmelse är en bestämmelse om sekretess som en myndighet ska tillämpa på grund av att bestämmelsen riktar sig direkt till myndigheten eller omfattar en viss verksamhetstyp eller en viss ärendetyp som hanteras hos myndigheten eller omfattar vissa uppgifter som finns hos myndigheten.

En bestämmelse om överföring av sekretess är en bestämmelse som innebär att en primär sekretessbestämmelse som är tillämplig på en uppgift hos en myndighet, ska tillämpas på uppgiften även av en myndighet som uppgiften lämnas till eller som har elektronisk tillgång till uppgiften hos den förstnämnda myndigheten (s.k. direktåtkomst).

En sekundär sekretessbestämmelse är en bestämmelse om sekretess som en myndighet ska tillämpa på grund av en bestämmelse om överföring av sekretess.

En och samma sekretessbestämmelse kan således vara en primär sekretessbestämmelse hos en myndighet som lämnar ut en uppgift och – om det finns en bestämmelse om överföring av sekretess – en sekundär sekretessbestämmelse hos en myndighet som tar emot uppgiften. Om en sekretessreglerad uppgift lämnas från en myndighet till en annan gäller sekretess för uppgiften hos den mottagande myndigheten antingen om sekretess följer av en primär sekretessbestämmelse som är tillämplig hos den mottagande myndigheten eller om sekretess följer av en bestämmelse om överföring av sekretess. Om ingen av dessa förutsättningar är uppfyllda blir uppgiften offentlig hos den mottagande myndigheten. Motsvarande gäller om en myndighet har direktåtkomst till sekretessreglerade uppgifter hos en annan myndighet (7 kap. 2 § OSL). I det fallet gäller dock en generell bestämmelse om överföring av sekretess (11 kap. 4 § OSL).

Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter

Den rätt att meddela och offentliggöra uppgifter som följer av 1 kap. 1 § TF och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen, förkortad YGL, har som huvudregel företräde framför tystnadsplikten. Meddelarfriheten innebär som regel en frihet från ansvar för brott mot sekretessregler. Nämnda rätt har dock aldrig företräde framför handlingssekretessen (7 kap. 3 § första stycket 2 och 5 § 1 TF samt 5 kap. 1 § första stycket och 3 § första stycket 2 YGL). Det kan således vara tillåtet att muntligen lämna en uppgift till en journalist eller att själv publicera uppgiften, men det är aldrig tillåtet att med stöd av rätten att meddela och offentliggöra uppgiften lämna en allmän handling som den sekretessbelagda uppgiften framgår av till en journalist eller att själv publicera handlingen.

I ett antal fall har även bestämmelser om tystnadsplikt företräde framför rätten att meddela och offentliggöra uppgifter. I dessa fall är således rätten att meddela och offentliggöra uppgifter helt inskränkt. Av TF och YGL framgår att det inte är tillåtet att med stöd av rätten att meddela och offentliggöra uppgifter uppsåtligen åsidosätta en tystnadsplikt i de fall som anges i en särskild lag (7 kap. 3 § första stycket 3 och 5 § 2 TF samt 5 kap. 1 § första stycket och 3 § första stycket 3 YGL). Den särskilda lag som avses är OSL.

I 13 kap. OSL finns bestämmelser om rätten att meddela och offentliggöra uppgifter. Ytterligare bestämmelser om att tystnadsplikt, som följer av vissa sekretessbestämmelser eller av gjorda förbehåll, inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter finns i anslutning till berörda sekretessbestämmelser och bestämmelser om förbehåll i avdelning IV–VI OSL. Bestämmelser om att tystnadsplikt som följer av bestämmelser i andra författningar än denna lag inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter finns i avdelning VII (se 13 kap. 5 § tredje stycket OSL).

Varje gång lagstiftaren överväger att införa en ny sekretessbestämmelse måste lagstiftaren också överväga om den tystnadsplikt som följer av den föreslagna sekretessbestämmelsen bör ha företräde framför rätten att meddela och offentliggöra uppgifter. Utgångspunkten är att stor återhållsamhet alltid bör iaktas vid prövningen av om undantag från rätten att meddela och offentliggöra uppgifter bör göras. Den enskilda sekretessbestämmelsens konstruktion kan ge viss vägledning. När det är fråga om bestämmelser om absolut sekretess kan det finnas större anledning att överväga undantag från rätten att meddela och offentliggöra uppgifter än i andra fall. Detsamma gäller i viss mån sekretessbestämmelser med ett omvänt skaderekvisit. Det bör också beaktas om uppgiften har lämnats av en enskild i en förtroendesituation eller om uppgiften hänför sig till myndighetsutövning. I det förra fallet kan det många gånger finnas anledning att inskränka rätten att meddela och offentliggöra uppgifter, medan denna rätt normalt sett bör ha företräde när det är fråga om uppgifter som hänför sig till myndighetsutövning (prop. 1979/80:2 Del A s. 111–112).

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen anges att myndigheter och enskilda löpande kontakter Regeringskansliet med önskemål om ändringar i OSL. I propositionen behandlar regeringen ett antal sådana framställningar och föreslår de ändringar i OSL som bedöms nödvändiga med beaktande av offentlighetsprincipen.

I några fall görs bedömningen att skyddet för enskilda är bristfälligt i verksamheter inom det offentliga. Dessa brister föreslås bli åtgärdade. Förslagen innebär att en ny sekretessbestämmelse införs till skydd för enskilda som lämnar stödförklaringar enligt EU-förordningen om medborgarinitiativet. Bibliotekssekretessen, som bl.a. gäller för uppgifter om boklån, föreslås utsträckas till att även omfatta uppgifter om hur enskilda använder informationsteknik i bibliotek. Regeringen föreslår även att sekretess införs för uppgifter om enskildas personliga förhållanden i ärenden enligt begravningslagen. Skatteseekretess ska enligt förslaget kunna föras över till Bokföringsnämnden.

Regeringen föreslår vidare att skyddet för offentliganställdas privata kontaktuppgifter och fotografiska bilder på intranät förstärks. Dessutom föreslås att sekretessskyddet för uppgifter som utbyts inom ramen för internationellt polisiärt samarbete görs tydligare och mer heltäckande. Sekretessskyddet för uppgifter om åtgärder som syftar till att upprätthålla ordningen och säkerheten i Kriminalvårdens verksamhet föreslås stärkas.

Ett nytt organ, Hälsohögskolan i Jönköping AB, förs enligt förslaget in i bilagan till OSL så att offentlighetsprincipen kommer att gälla även där.

Utskottets överväganden

Sekretess till skydd för enskilda som lämnar stödförklaringar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) i den del det avser 40 kap. 1 a § och avslår två motionsyrkanden.

Jämför reservation 1 (SD, V).

Propositionen

I propositionen anges att från och med den 1 april 2012 kan medborgare i EU, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 211/2011 av den 16 februari 2011 om medborgarinitiativet, genomföra ett s.k. medborgarinitiativ för att uppmana Europeiska kommissionen att ta initiativ till lagstiftningsåtgärder på det område initiativet avser. Medborgarinitiativet är, enligt propositionen, en form av direktkanal för EU:s medborgare att föra fram sina synpunkter och påverka kommissionen att föreslå en rättsakt inom EU:s kompetensområde. För att kommissionen ska behandla initiativet krävs att det stöds av sammanlagt minst en miljon röstberättigade medborgare med medborgarskap i minst en fjärdedel av alla medlemsstater (artikel 2.1). Ett initiativ stöds genom att medborgaren fyller i ett särskilt stödförklaringsformulär (artikel 5). I varje medlemsstat är en särskild myndighet utpekad för att kontrollera och intyga stödförklaringar för medborgarinitiativ (artikel 15). I Sverige har regeringen utsett Valmyndigheten att göra detta arbete (2 § förordningen [2007:977] med instruktion för Valmyndigheten). Uppdraget innebär bl.a. att myndigheten ska kontrollera och intyga antalet giltiga stödförklaringar som har gjorts av unionsmedborgare i Sverige som har rösträtt i val till Europaparlamentet. Stödförklaringar som kommer in till Valmyndigheten utgör allmänna handlingar som omfattas av offentlighetsprincipen under den tid de förvaras hos myndigheten. I propositionen anges att det inte finns någon specifikt tillämplig sekretessbestämmelse i OSL som gäller stödförklaringar. Det anförs vidare att det inte heller finns någon sekretessregel som enbart har som syfte att skydda namninsamlingar som lämnas in till myndigheter eller några särskilda sekretessregler för uppgifter i ett kommunalt medborgarförslag eller ett kommunalt folkinitiativ (jfr 5 kap. 23 § kommunallagen [1991:900]).

Det finns således inte någon sekretessregel som enbart har som syfte att skydda uppgifter i medborgarinitiativ som lämnas in till Valmyndigheten. Däremot kan, enligt regeringen, de allmänna bestämmelserna om sekretess till

skydd för enskildas personliga förhållanden i 21 kap. OSL, som gäller i hela förvaltningen, vara tillämpliga också på uppgifter som lämnas in i sådana sammanhang.

Regeringen anför att om uppgifter om personliga förhållanden, t.ex. namn och andra uppgifter som knyter stödförklaringen till en viss person, blir offentliga kan detta i betydande grad avhålla människor från att underteckna ett medborgarinitiativ. Enligt regeringens bedömning finns det anledning att anta att ett offentliggörande särskilt skulle kunna påverka medborgarnas vilja att underteckna initiativ som till sin karaktär är politiska eller starkt knutna till individens värderingar. Regeringen anför att när man undertecknar ett initiativ kan ens politiska åskådning och olika former av viljeytringar röjas. Utan ett effektivt skydd mot att röja uppgifterna kan, enligt regeringen, den nya möjligheten för EU:s medborgare att delta och lämna förslag till ny lagstiftning inom EU motverkas. Regeringen anger vidare att kommissionen inom ramen för ett ärende i den s.k. EU-piloten bl.a. har pekat på vikten av skyddet för personuppgifter och att den information som enskilda får när de undertecknar sitt stöd tydligt anger att personuppgifterna kommer att ha ett skydd hos organisatörer och myndigheter under hela förfarandet. Till detta kommer enligt regeringen att det av den information som kommissionen lämnar på sin webbplats, och som gäller lika för alla medlemsstater, framgår att regleringen i förordningen skyddar enskildas personuppgifter och integritet. Regeringen anför att kommissionen på webbplatsen har understrukit sin uppfattning att förutsättningarna bör vara desamma för medborgare i olika EU-länder och att alla medborgare inom unionen ska ha rätt till motsvarande skydd för sina personuppgifter hos en myndighet som tar emot uppgifter för ett visst medborgarinitiativ.

Regeringen föreslår att det införs en ny bestämmelse, 40 kap. 1 a § OSL, som innebär att sekretess ska gälla i verksamhet med att kontrollera och intyga stödförklaringar som har lämnats enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 211/2011 om medborgarinitiativet för en uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den som uppgiften rör lider men. Hänvisningen till förordningen bör enligt regeringen utformas så att den avser den lydelse av förordningen som gäller vid varje tidpunkt, s.k. dynamisk hänvisning. I fråga om en uppgift i en allmän handling föreslås sekretessen gälla i högst 70 år. Regeringen föreslår att rätten att meddela och offentliggöra uppgifter bör ha företräde framför den tystnadsplikt som följer av den föreslagna bestämmelsen.

I propositionen anges att ett antal remissinstanser avstyrker förslaget och anser att det inte ska genomföras med hänvisning till att intresset av insyn och transparens på det här området är mycket stort och att det är extra viktigt att vara restriktiv när man inför sekretess på områden där sekretess tidigare inte har gällt. Dessa remissinstanser anser att underlaget inte har visat att behovet av sekretess överväger behovet av insyn när det gäller medborgarinitiativ.

Vid en avvägning mellan insynsintresset och sekretessintresset gör regeringen bedömningen att sekretessintresset för enskilda som stöder ett

europiskt medborgarinitiativ väger tyngre än insynsintresset. För att medborgarinitiativet ska få samma genomslag i alla medlemsstater i EU är det enligt regeringen också av betydelse att skyddet för den personliga integriteten för dem som deltar i initiativen i olika medlemsstater är utformat på ett i huvudsak likartat sätt. Regeringen anser således att det i verksamheten med att kontrollera och intyga stödförklaringar är påkallat att införa en regel om sekretess med hänsyn till skyddet för enskildas personliga förhållanden. Ett sådant sekretesskydd påverkar enligt regeringen inte möjligheten till insyn i vilka medborgarinitiativ som genomförs, vad de handlar om, argumentation och underlag som är kopplade till medborgarinitiativen eller hur många stödförklaringar som lämnas för vart och ett av medborgarinitiativen. Regeringen bedömer därför att mediernas förutsättningar att fullgöra en granskande rapportering och sitt samhällskritiska uppdrag alltså tillgodoses i tillräcklig utsträckning. På grund av det starka integritetsskyddsintresset bör skaderekvisitet enligt regeringen vara omvänt, dvs. en uppgift ska hemlighållas om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den som uppgiften rör lider men.

Några remissinstanser ifrågasätter avgränsningen av sekretesskyddet och framför att det inte borde göras skillnad på europeiska medborgarinitiativ och initiativ på kommunal nivå. Regeringen framhåller att de kommunala instituten folkinitiativ och medborgarförslag har varit i kraft under en lång rad år, och ordningen med öppna namnsamlingar har en lång tradition i Sverige. Enligt regeringens bedömning ger det underlag som finns i det aktuella lagstiftningsärendet inte stöd för bedömningen att det finns liknande behov av sekretesskydd när det gäller t.ex. folkinitiativ eller medborgarförslag. Regeringen anser att den ordning som gäller i fråga om öppenheten för de nationella initiativen är god och fungerar väl. Det saknas därför enligt regeringens mening skäl att föreslå en sekretessbestämmelse som skulle gälla även för initiativ på kommunal nivå eller att överväga sekretess för namnsamlingar.

Motionerna

I kommittémotion 2017/18:113 av Mia Sydow Mölleby m.fl. (V) begärs att riksdagen avslår regeringens förslag om att införa en ny sekretessbestämmelse i verksamheten med att kontrollera och intyga stödförklaringar för europeiska medborgarinitiativ. Motionärerna anför att en grundläggande utgångspunkt i svensk rätt är att det ska råda restriktivitet vid införande av sekretess på områden där sekretess tidigare inte gällt. Motionärerna menar att det skulle brista i logik att behandla europeiska medborgarinitiativ på ett annat sätt än kommunala medborgarförslag respektive folkinitiativ. Motionärerna framhåller vikten av att kunna granska medborgarinitiativ på såväl europeisk som kommunal nivå. Motionärerna anser att intresset av insyn och transparens på detta område är mycket stort och att det väger tyngre än behovet av att införa en ny sekretessregel samt att det varken i promemorian eller i

propositionen har visats att behovet av sekretess väger tyngre än behovet av insyn när det gäller medborgarinitiativ.

Ett liknande yrkande finns i motion 2017/18:115 av Jonas Millard och Fredrik Eriksson (båda SD) yrkande 1. Motionärerna anför att flera remissinstanser har ansett att det allmännas intresse av insyn i vilka som kan tänkas stå bakom ett medborgarinitiativ är stort, bl.a. för att veta om ett visst initiativ stöds enbart, eller företrädesvis, av personer ur en viss socioekonomisk grupp eller från ett visst avgränsat geografiskt område samt för att kunna göra en kartläggning av hur anslutningen till ett visst medborgarinitiativ är representerad geografiskt och ekonomiskt. Motionärerna framhåller att det också kan finnas intresse av att känna till vilka som stöder ett medborgarinitiativ på individnivå. Vidare noterar motionärerna att de kommunala instituten folkinitiativ och medborgarförslag inte omfattas av någon särskild sekretessbestämmelse och att det saknas tydliga indikationer på att enskilda på grund av detta skulle avstå från att stödja ett sådant initiativ eller förslag.

Utskottets ställningstagande

Konstitutionsutskottet har i sitt yttrande 2012/13:KU3y till skatteutskottet över proposition 2012/13:4 Genomförande av det nya EU-direktivet om administrativt samarbete i fråga om beskattning (bet. 2012/13:SkU8) uttalat sig bl.a. om betydelsen av frågorna om öppenhet och meddelarfrihet i arbetet med EU-förhandlingar.

Utskottet vill i det här sammanhanget återigen understryka vikten av att regeringen noga bevakar de svenska principerna om öppenhet, insyn och transparens i EU-förhandlingsarbetet. Utskottet anser att det finns flera skäl för offentlighet för uppgifter om vilka som lämnar stödförklaringar enligt EU-förordningen om medborgarinitiativet. Den ordning som finns i Sverige med öppenhet för de nationella initiativen på kommunal nivå är bra och fungerar väl. En motsvarande öppenhet för stödförklaringar skulle innebära att samma regler gäller för offentlighet som när man skriver på ett krav på kommunal folkomröstning i Sverige. Utskottet anser att den svenska ordningen med öppenhet hade varit att föredra. Utskottet inser samtidigt betydelsen av att motsvarande regler gäller i alla EU-länder i denna fråga och att förutsättningarna bör vara desamma för medborgare i olika EU-länder. Utskottet ställer sig därför bakom regeringens förslag och föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till en ny bestämmelse i OSL om sekretess till skydd för enskilda som lämnar stödförklaringar. Därmed avstyrker utskottet motionerna 2017/18:113 och 2017/18:115 yrkande 1.

Bibliotekssekretess

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) i den del det avser 40 kap. 3 § och avslår två motionsyrkanden.

Jämför reservation 2 (SD).

Propositionen

Enligt 40 kap. 3 § OSL gäller sekretess i biblioteksverksamhet för uppgift i register om en enskilds lån, reservation eller annan form av beställning, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den som uppgiften rör eller någon närstående till denne lider men. I fråga om uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst 20 år. Bestämmelsen infördes efter förslag från konstitutionsutskottet (bet. 1988/89:KU38).

Uppgifter om vilka sökningar som har gjorts via internet sparas normalt sett automatiskt i s.k. loggar på den dator där sökningarna har gjorts. I propositionen anges att sådana loggar som återfinns på en myndighets dator torde vara att anse som upprättade och därför allmänna handlingar i tryckfrihetsförordningens mening.

I propositionen anförs att när bibliotekssekretessen infördes fanns inte den möjlighet för enskilda besökare på bibliotek att göra internetsökningar på ett biblioteks dator eller att på annat sätt använda sig av informationsteknik i biblioteksverksamhet som finns nu. Av propositionen framgår att bibliotekssekretessen inte gäller för uppgifter om enskildas informationssökning på bibliotekens datorer. Det anges vidare att JO i ett ärende som avsåg en anmälan om att bibliotekspersonal hade övervakat en persons internetsökningar på bibliotekets dator har ansett att det föreligger behov av en översyn av bestämmelsen om bibliotekssekretess (beslut den 23 april 2001 i JO:s ärende med dnr 805-1999).

Regeringen konstaterar att intresset av offentlighet när det gäller uppgifter om vilka sökningar enskilda gör på bibliotekens datorer måste anses vara begränsat. Regeringen anser att uppgifter om enskildas användning av informationsteknik i biblioteksverksamhet normalt sett inte kan anses vara särskilt integritetskänsliga. Det kan dock förekomma fall när uppgifter om sökningar kan avslöja mycket integritetskänslig information. Det kan t.ex. handla om att en enskild söker information om sjukdomar eller sexuell läggning. Möjligheten att kartlägga en persons intresseområden kan vara ett intrång i den personliga integriteten. Om känsliga uppgifter röjs finns det enligt regeringen en risk för att det kan innebära men för den enskilde. Vid en samlad bedömning av de skäl som talar för och de skäl som talar mot en utökning av sekretesskyddet för enskildas användning av informationsteknik i biblioteksverksamhet gör regeringen bedömningen att skälen för sekretess

väger tyngst. Regeringen föreslår därför att bibliotekssekretessen i 40 kap. 3 § OSL utsträcks till att omfatta även uppgifter i biblioteksverksamhet om enskildas användning av informationsteknik. Enligt förslaget ska rätten att meddela och offentliggöra uppgifter ha företräde framför den tystnadsplikt som följer av den ändrade sekretessbestämmelsen.

Motionen

I motion 2017/18:115 av Jonas Millard och Fredrik Eriksson (båda SD) yrkande 2 begärs att riksdagen avslår regeringens förslag i den del den avser bibliotekssekretess. Vidare begär motionärerna att riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma med ett nytt förslag om bibliotekssekretess och tillkännager detta för regeringen (yrkande 3). Motionärerna anser att det finns skäl att se över bibliotekssekretessen och frågan om informationsteknik, men att regeringen bör analysera behovet av sekretessbrytande regler innan ett förslag om att utsträcka bibliotekssekretessen till att omfatta även uppgifter om en enskilds användning av informationsteknik i biblioteksverksamhet genomförs.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ställer sig bakom de överväganden som görs i propositionen. Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till ändring i OSL när det gäller bibliotekssekretess och avslår motion 2017/18:115 yrkande 2 och 3.

Lagförslagen i övrigt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag i övrigt till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Propositionen

Definitionen av begreppet bestämmelse om överföring av sekretess justeras

I propositionen anges att Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden i en framställning till regeringen har framfört att det är oklart om överföring av sekretess kan ske i flera led i och med att ordalydelsen i 3 kap. 1 § OSL när det gäller definitionen av begreppet bestämmelse om överföring av sekretess tar sikte på primära sekretessbestämmelser.

Enligt regeringen ger uttalanden i förarbetena vid handen att det inte har funnits någon uttrycklig avsikt att införa ett generellt hinder mot att överföra sekretess i flera led. För att definitionen av begreppet överföring av sekretess

inte ska ges sken av att det finns ett sådant hinder bör därför lydelsen i 3 kap. 1 § OSL justeras så att ordet primär tas bort. Genom den föreslagna ändringen blir det enligt regeringen tydligare att frågan huruvida överföring är möjlig måste bedömas med utgångspunkt i om en sådan tillämpning är förenlig med de aktuella sekretessbestämmelsernas och överföringsbestämmelsernas lydelse.

Sekretessen till skydd för Kriminalvårdens säkerhetsarbete utökas

Bestämmelser om sekretess till skydd för Kriminalvårdens säkerhetsarbete finns i 18 kap. OSL. Enligt 18 kap. 8 § OSL gäller sekretess för uppgift som lämnar eller kan bidra till upplysning om säkerhets- eller bevakningsåtgärd, om det kan antas att syftet med åtgärden motverkas om uppgiften röjs och åtgärden avser bl.a. byggnader eller andra anläggningar, lokaler eller inventarier. Utöver vad som följer av 8 § gäller sekretess inom Kriminalvården för uppgift om åtgärd som har till syfte att hindra rymning eller fritagning om det kan antas att syftet med åtgärden motverkas om uppgiften röjs (18 kap. 11 § OSL).

Regeringen konstaterar att befintliga sekretessregler innebär att när det gäller uppgifter om säkerhetsåtgärder som avser annat än de punkter som räknas upp i 18 kap. 8 § OSL, t.ex. uppgifter vars syfte är att upprätthålla säkerheten för de som vistas i anstalt eller häkte utan att avse själva byggnaden eller lokalen eller bevakningen av densamma, det inte torde finnas någon tillämplig bestämmelse om sekretess. Regeringen framhåller att Kriminalvårdens dagliga säkerhetsarbete inte bedrivs enbart i syfte att hindra rymning och fritagning, utan tar även sikte på att t.ex. förhindra ordningsstörningar inom myndighetens verksamhet i anstalter, häkten, frivård och vid transporter av frihetsberövade. Uppgifter om åtgärder som har till syfte att upprätthålla ordningen och säkerheten i Kriminalvårdens verksamhet och som behöver skyddas av sekretess kan enligt regeringen röra t.ex. myndighetens rutiner för olika typer av kontroller vid en anstalt eller ett häkte i syfte att förhindra införsel eller bruk av narkotika eller andra otillåtna föremål. Andra sådana exempel är åtgärder för att upptäcka och förhindra drogpåverkan i frivården, uppgifter om larmanordningar och säkerhetsrutiner för att förhindra manipulation av teknisk utrustning. Det kan också röra sig om uppgifter om andra rutiner för upprätthållande av ordning och information om interna säkerhetsåtgärder. Det är enligt regeringens bedömning väsentligt för Kriminalvårdens säkerhetsarbete att också sådana uppgifter kan hållas hemliga i de fall där ett röjande av uppgifterna skulle motverka syftet med planerade åtgärder för att upprätthålla ordningen och säkerheten.

Regeringen anser att det med hänsyn till intresset att förebygga brott är påkallat att införa en sekretessbestämmelse i OSL till skydd för åtgärder för att upprätthålla ordningen och säkerheten i Kriminalvårdens verksamhet. Regeringen föreslår därför att en sådan bestämmelse införs som ett nytt andra stycke i 18 kap. 11 § OSL. På grund av det starka insynsintresse som finns i

den verksamhet som Kriminalvården bedriver föreslår regeringen att den nya bestämmelsen utformas så att det ska råda en presumtion för offentlighet, dvs. med ett rakt skaderekvisit. För att hemlighålla uppgifter krävs enligt förslaget att det är fråga om åtgärder som har till syfte att upprätthålla ordningen och säkerheten i myndighetens verksamhet och att ett röjande av dessa uppgifter skulle motverka ordnings- eller säkerhetsåtgärdernas syfte. Regeringen föreslår att rätten att meddela och offentliggöra uppgifter ska ha företräde framför den tystnadsplikt som följer av den föreslagna nya sekretessbestämmelsen.

I propositionen anförs att flera remissinstanser har avstyrkt förslaget med hänvisning framför allt till att insynsintresset i Kriminalvårdens verksamhet är så stort. Regeringen bedömer sammantaget att skälen för sekretess väger tyngre än intresset av insyn.

En ny sekretessbestämmelse till skydd för utländska intressen vid internationellt polisiärt samarbete

I propositionen anges att Sverige deltar i omfattande internationella samarbeten i polisiära och straffrättsliga sammanhang, enligt vad som beskrivs i Ds 2016:2 avsnitt 5.1. Regeringen konstaterar att i det internationella straffrättsliga samarbetet har det länge varit en självklar utgångspunkt att uppgifter i brottsutredningar skyddas av sekretess i alla länder som deltar i samarbetet.

Regeringen anför att det i de allra flesta fall finns ett fullgott och tydligt reglerat sekretesskydd för sådana uppgifter som lämnas till svenska myndigheter från utländska organ inom det internationella polisiära samarbetet. Regeringen hänvisar i detta avseende till bestämmelser om sekretess till skydd för intresset av att förebygga och beivra brott i 18 kap. 1–3 och 17 §§ OSL och bestämmelser om sekretess till skydd för rikets förhållande till annan stat eller mellanfolklig organisation i 15 kap. 1 och 1 a §§ OSL.

Enligt regeringen förekommer det att uppgifter som skickas till Sverige inte har något samband med den verksamhet som bedrivs av svenska brottsbekämpande myndigheter, t.ex. sådan information som skickas till samtliga stater som deltar i Interpolsamarbetet. Regeringen anför att den sekretessbestämmelse som direkt tar sikte på att skydda en utländsk brottsbekämpande myndighets intresse av sekretess, 18 kap. 17 § OSL, omfattar endast uppgifter som utbyts inom ramen för rättslig hjälp. Bestämmelsen är enligt regeringen inte tillämplig på uppgifter som utbyts vid internationellt polisiärt samarbete. För det fall uppgiften inte omfattas av utrikessekretess eller uppgiftsutbytet inte stöder sig på ett avtal utan sker med stöd av nationella regler alternativt att avtalet som uppgiftsutbytet stöder sig på inte innehåller någon sekretessbestämmelse kan enligt regeringens mening inte heller bestämmelserna i 15 kap. OSL tillämpas. Det kan därför enligt regeringen inte uteslutas att det i det internationella polisiära samarbetet

kommer skyddsvärda uppgifter till svenska myndigheter från utländska organ som inte har något sekretesskydd.

I propositionen föreslår regeringen att det införs en ny bestämmelse, 18 kap. 17 a § OSL, som innebär att sekretess ska gälla hos en brottsbekämpande myndighet för en uppgift som har lämnats av ett utländskt organ inom ramen för internationellt polisiärt samarbete i syfte att förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott, om det kan antas att en förutsättning för att uppgiften lämnades var att den inte skulle röjas. Skaderekvisitet föreslås utformas så att den svenska myndigheten ska pröva om det i det enskilda fallet kan antas att en förutsättning för att uppgifterna lämnades var att de inte skulle röjas. I propositionen anges att mot bakgrund av att det inom internationellt polisiärt samarbete ofta förutsätts att känsliga uppgifter kan skyddas i den anmodade staten innebär skaderekvisitet att det råder en presumtion för sekretess. För en uppgift i en allmän handling föreslås sekretessen gälla i högst 40 år. Enligt förslaget ska rätten att meddela och offentliggöra uppgifter ha företräde framför den tystnadsplikt som följer av den föreslagna nya sekretessbestämmelsen.

I propositionen anges att flera remissinstanser har avstyrkt eller riktat kritik mot förslaget. Det har bl.a. framhållits att bestämmelsen är för brett och otydligt utformad och att det i realiteten inte kommer göras någon ordinär sekretessprövning hos de svenska myndigheterna. Enligt regeringen väger intresset för utländska brottsbekämpande myndigheter att förebygga och beivra brott och för svenska brottsbekämpande myndigheter att ha en reell möjlighet att delta på ett effektivt sätt i det internationella brottsbekämpande samarbetet tyngre än det motstående intresset av insyn i myndigheternas verksamhet. Regeringen anser därför att en sekretessbestämmelse ska införas till skydd för uppgifter som lämnas i ett brottsbekämpande syfte i det internationella polisiära samarbetet.

Skattesekretessen ska kunna föras över till Bokföringsnämnden

I propositionen anføres att huvudregeln vid företagsbeskattning är att resultatet ska beräknas enligt bokföringsmässiga grunder. För att bestämma skattebasen är det därför av stor vikt att känna till innebörden av begreppet god redovisningssed. Eftersom det inte alltid står klart vad god redovisningssed innebär förekommer det, enligt vad som anges i propositionen, att den myndighet som kan lämna förhandsbesked i skattefrågor, Skatterättsnämnden, och allmänna förvaltningsdomstolar begär yttranden från Bokföringsnämnden om vad som enligt nämndens uppfattning utgör god redovisningssed i ett konkret fall.

Enligt 27 kap. 1 § OSL gäller sekretess i verksamhet som avser bestämmande av skatt eller fastställande av underlag för bestämmande av skatt eller som avser fastighetstaxering, för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden. Sekretessen, som är absolut, gäller bl.a. hos Skatterättsnämnden.

Sekretessen enligt 27 kap. 1 § OSL gäller enligt 4 § samma kapitel även hos domstol. För uppgifter som inte har betydelse i målet gäller samma sekretess som hos den myndighet uppgifterna har inhämtats från, t.ex. Skatterättsnämnden. Om uppgifterna har betydelse i målet gäller sekretessen däremot med ett rakt skaderekvisit, dvs. det råder en presumtion för offentlighet.

I propositionen anges att om uppgifter som omfattas av sekretess i ett pågående ärende hos Skatterättsnämnden eller i ett pågående mål hos en domstol lämnas över till Bokföringsnämnden för att nämnden ska avge ett yttrande finns det inte någon sekretessbestämmelse som är tillämplig på uppgiften hos Bokföringsnämnden. Det finns inte heller någon bestämmelse om överföring av sekretess som är tillämplig i en sådan situation.

Enligt regeringen är det viktigt att domstolar och förvaltningsmyndigheter inte tvekar att vid behov inhämta yttranden från Bokföringsnämnden i ärenden eller mål om företagsbeskattning och att nämnden får ett så gott underlag som möjligt för sin bedömning. Regeringen föreslår därför att det införs en ny bestämmelse om överföring av sekretess, 27 kap. 9 a § OSL, som innebär att om en domstol eller en annan myndighet begär ett yttrande om god redovisningssed från Bokföringsnämnden och i samband därmed lämnar över uppgifter som omfattas av skatteseekretess, ska skatteseekretessen bli tillämplig på uppgifterna även hos Bokföringsnämnden.

Den tystnadsplikt enligt skatteseekretessen som följer av 27 kap. 1 och 4 §§ OSL inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter (27 kap. 10 § OSL). Regeringen föreslår att detta ska gälla även när Bokföringsnämnden tillämpar dessa sekretessbestämmelser på grund av den nya bestämmelsen om överföring av sekretess.

I propositionen anges att två remissinstanser har avstyrkt förslaget. Det har bl.a. framhållits att förslaget torde komma att försvåra en från samhälleliga utgångspunkter angelägen granskning av revisionsbranschen och att överväganden kring insynsintresset saknas i promemorian (Ds 2016:2). Regeringen anför att den typ av uppgifter det här är fråga om inte rör revisionsbranschen i sig utan är uppgifter om enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden som finns inom beskattningsverksamheten. Uppgifterna omfattas av sekretess såväl hos Skatterättsnämnden som hos domstol (27 kap. 1 och 4 §§ OSL). Skyddsintresset måste enligt regeringen anses vara lika stort hos Bokföringsnämnden som hos Skatterättsnämnden och i domstol. Regeringen menar även att insynsintresset knappast kan anses väga tyngre hos Bokföringsnämnden än hos Skatterättsnämnden eller domstol.

Stärkt skydd för offentliganställdas privata kontaktuppgifter och fotografiska bilder på intranät

Sekretess i myndigheters personaladministrativa verksamhet regleras i 39 kap. OSL. Offentliganställda har genom regleringen ett visst skydd för uppgifter

om sina personliga förhållanden. Vissa sådana uppgifter kan även ur ett verksamhetsperspektiv vara skyddade av andra bestämmelser i OSL.

Enligt 39 kap. 1 § OSL gäller sekretess i personalsocial verksamhet. För uppgifter som förekommer i en myndighets personaladministrativa verksamhet i övrigt gäller enligt 39 kap. 2 § OSL sekretess för uppgifter om en enskilds hälsotillstånd och för sådana uppgifter om en enskilds personliga förhållanden som hänför sig till ett ärende om omplacering eller pensionering av en anställd.

I 39 kap. 3 § OSL finns bestämmelser som syftar till att ge offentliganställda skydd mot hot och trakasserier. I paragrafens första stycke stadgas att sekretess gäller i myndigheternas personaladministrativa verksamhet för uppgifter om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående utsätts för våld eller lider annat allvarligt men om uppgifterna röjs. Bestämmelsen är försedd med ett s.k. kvalificerat rakt skaderekvisit, vilket innebär att det råder en stark presumtion för att uppgifterna är offentliga.

Ett särskilt starkt sekretesskydd gäller enligt 39 kap. 3 § andra stycket OSL för vissa uppgifter hos Riksdagens ombudsmän (JO) och, i den utsträckning regeringen har föreskrivit det, hos myndigheter där personalen särskilt riskerar att utsättas för allvarligt men. Sekretessen är begränsad till uppgifter om enskildas bostadsadress, hemtelefonnummer, personnummer och andra jämförbara uppgifter om personalen, uppgifter i form av bilder som utgör underlag för tjänstekort samt uppgifter om närstående till personalen. Sekretessen gäller om det inte står klart att uppgifterna kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående lider men. Sekretessen gäller alltså med ett omvänt skaderekvisit, vilket innebär att det råder en presumtion för sekretess. Enligt 10 § offentlighets- och sekretessförordningen, förkortad OSF, gäller detta förstärkta sekretesskydd bl.a. i Polismyndighetens och Åklagarmyndighetens samt i domstolarnas personaladministrativa verksamhet.

I propositionen redogör regeringen för ett antal rapporter respektive skrivelser från Arbetsgivarverket, Sveriges Kommuner och Landsting, Arbetsmiljöverket, Statskontoret och Brottsförebyggande rådet enligt vilka det är vanligt att offentliganställda utsätts för hot och trakasserier. Regeringen menar att detta kan innebära både ett arbetsmiljö- och ett demokratiproblem. Regeringen konstaterar att många remissinstanser bekräftar den bild som beskrivs i promemorian av de offentliganställdas utsatta situation och behovet av sekretess. Enligt regeringens bedömning är det också tydligt att det finns ett starkt insynsintresse för uppgifter om offentliganställda. Till skillnad från uppgifter som rör t.ex. en anställds tjänsteutövning och beslutsfattande där insynsintresset är stort, menar regeringen att insynsintresset för tjänstemännens privata kontaktuppgifter får anses vara förhållandevis begränsat. Detsamma gäller för uppgifter som rör närstående till personalen.

Regeringen anser att det finns ett behov av stärkt skydd för offentliganställda för att minska risken för hot och trakasserier och på så sätt stärka den offentliga förvaltningens motståndskraft mot odemokratiska

metoder för att påverka den offentliga maktutövningen. Regeringen anför att det kan finnas fler insatser för att stärka detta skydd. En åtgärd för att åstadkomma ett bättre skydd kan enligt regeringens bedömning vara att skapa ett generellt starkare sekretesskydd för offentliganställdas privata kontaktuppgifter. Enligt regeringen måste det dock, som alltid, göras en avvägning mellan sekretessintresset och det motstående intresset av insyn när förutsättningarna för inskränkningar i offentlighetsprincipen övervägs.

I propositionen anges att några remissinstanser framhåller att det behövs ett sekretesskydd för fotografier i internpresentationer av myndigheters personal. Regeringen anser att när det gäller intresset av sekretess för fotografier i den personaladministrativa verksamheten, gör sig de skäl gällande som ligger till grund för bestämmelsen om sekretess för fotografier som tas fram i samband med att tjänstekort utfärdas med samma styrka i fråga om fotografier av personalen på en myndighets intranät. Regeringen menar att sådana fotografier kan användas bl.a. för att söka upp en anställd utanför arbetsplatsen i syfte att utsätta honom eller henne för trakasserier. Man måste, enligt regeringen, väga in i bedömningen risken att offentliga tjänstemän, som får sin bild publicerad i ett sammanhang som är brottsligt eller hotfullt, avstår från berättigade ingripanden eller andra åtgärder av rädsla för repressalier.

Regeringen anför att på samma sätt som gäller för privata kontaktuppgifter har det betydelse vilken inverkan en inskränkning av möjligheten att ta del av fotografier som tagits för interna syften har för mediernas möjlighet att fullgöra en samhällskritisk rapportering grundad på sakuppgifter och bedömningar i allmänna handlingar. Enligt regeringens uppfattning väger intresset av att tillgodose enskildas berättigade krav på trygghet och intresset av att minska risken för obehörig påverkan på offentliga tjänstemän tyngre än mediernas och allmänhetens intresse av att få tillgång till fotografierna. Regeringen anser därför att det är påkallat med hänsyn till skyddet för enskildas personliga förhållanden att en bestämmelse om sekretess för fotografiska bilder i interna presentationer av myndigheters personal införs i OSL.

Regeringen föreslår att det skydd för offentliganställdas personliga förhållanden i personaladministrativ verksamhet som nu gäller hos JO och hos myndigheter där personalen särskilt kan riskera att utsättas för våld eller annat allvarligt men (39 kap. 3 § andra stycket OSL), utsträcks till att gälla för alla offentliganställda, dock inte när det gäller personnummer och födelsedatum. De uppgifter som berörs enligt förslaget är enskildas bostadsadress och privata telefonnummer samt andra jämförbara uppgifter. Det gäller också uppgifter i form av fotografiska bilder som utgör underlag för tjänstekort och uppgifter om närstående till personalen. Skyddet föreslås samtidigt utsträckas till att också omfatta fotografiska bilder som utgör underlag för intern presentation av myndighetens personal.

Sekretesskyddet i 39 kap. 3 § andra stycket OSL är utformat med ett omvänt skaderekvisit, vilket innebär att uppgifterna hemlighålls om det inte står klart att uppgifterna kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående lider

men. Uppgifter som omfattas av sekretess kan i vissa fall ändå lämnas ut om myndigheten enligt 10 kap. 14 § OSL anser att risken för skada, men eller annan olägenhet kan undanröjas genom ett sekretessförbehåll. Regeringen anser inte att det finns någon anledning att föreslå en ändring av skaderekvisitet i 39 kap. 3 § andra stycket OSL med anledning av de föreslagna ändringarna i sekretessbestämmelsen.

Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter är inte inskränkt när det gäller uppgifter som omfattas av den befintliga personaladministrativa sekretessen i 39 kap. 3 § OSL (jfr 39 kap. 6 § OSL). Regeringen anser att det inte finns skäl att inskränka meddelarfriheten med anledning av förslaget om utvidgning av sekretesskyddet i den personaladministrativa verksamheten. Regeringen anför att denna rätt innefattar bl.a. en rätt att muntligen lämna uppgifter till en journalist. Den innefattar dock inte någon rätt att lämna ut eller offentliggöra sekretessbelagda allmänna handlingar. Regeringen konstaterar att ett fotografi som kommer att omfattas av sekretessen enligt den föreslagna bestämmelsen således inte kommer att kunna lämnas ut med stöd av rätten att meddela och offentliggöra uppgifter.

I propositionen anges att flera remissinstanser har avstyrkt eller riktat kritik mot förslaget. Det har bl.a. framhållits att det inte finns tillräckligt starka skäl för den inskränkning i offentlighetsprincipen som den föreslagna lagändringen skulle innebära och att det finns en risk med att utöka sekretessen enligt förslaget i promemorian eftersom det skulle innebära att det blir alltför svårt att granska myndigheter. Av propositionen framgår att promemorians förslag innebär att sekretesskyddet för offentliganställdas personliga förhållanden i den personaladministrativa verksamheten skulle utsträckas till att gälla för alla offentliganställda även när det gäller personnummer och födelsedatum. Den främsta kritiken rör förslaget att offentliganställdas personnummer ska skyddas av sekretess. Remissinstanserna menar att tillgången till myndighetsanställdas personnummer i många fall är avgörande för journalistiska granskningar. Regeringen instämmer delvis i remissinstansernas kritik, och förslaget i propositionen är därför modifierat i förhållande till förslaget i promemorian. Trots tyngden av sekretessintresset och intresset för den personliga integriteten anser regeringen – till skillnad från den bedömning som görs i promemorian – vid intresseavvägningen mellan insynsintresset och sekretessintresset för offentliganställdas personnummer och födelsedatum, att intresset av insyn väger tyngre än sekretessintresset såvida det inte är fråga om uppgifter om offentliganställda hos myndigheter där personalen särskilt kan riskera att utsättas för våld eller lida annat allvarligt men. Den stärkta personaladministrativa sekretessen föreslås därför inte utvidgas generellt när det gäller personnummer.

Regeringen anser att mediernas möjligheter att fullgöra en samhällskritisk rapportering grundad på sakuppgifter och bedömningar i allmänna handlingar får anses bli tillgodosedd i tillräcklig utsträckning med förslaget.

Sekretesskydd för enskilda införs i ärenden enligt begravningslagen

Av 2 kap. 4 § OSL och bilagan till lagen framgår att vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av handlingar hos en myndighet ska i tillämpliga delar gälla också handlingar hos Svenska kyrkan och dess organisatoriska delar i verksamhet som bedrivs enligt bl.a. begravningslagen (1990:1144). I begravningsverksamhet enligt begravningslagen ska alltså i princip samma bestämmelser om allmänna handlingars offentlighet och sekretess tillämpas inom Svenska kyrkan som hos myndigheter, t.ex. den kommunala myndighet som är huvudman för begravningsverksamhet.

I propositionen konstateras att i ärenden enligt begravningslagen kan det förekomma uppgifter om personliga förhållanden som till sin natur är mycket känsliga. Detta bekräftas enligt regeringen av flera av remissinstanserna, däribland Svenska kyrkan. Regeringen anser att behovet av att kunna skydda sådana uppgifter med hänsyn till enskildas integritet är stort.

Av propositionen framgår att vissa remissinstanser menar att det inte finns tillräckliga skäl för att införa sekretess på ett område där sekretess tidigare inte gällt. Att kunna skydda en enskilds personliga integritet genom ett sekretesskydd för känsliga uppgifter som enskilda redogör för om exempelvis familjesituationer och relationer i den typ av ärenden som det här är fråga om måste dock enligt regeringen generellt anses väga mycket tungt. Vid en intresseavvägning mellan sekretess- och insynsintresset anser regeringen att skälen för sekretess väger betydligt tyngre än intresset av insyn. Den sekretess för vissa typer av uppgifter som följer av bestämmelsen i 21 kap. OSL och som gäller i hela den offentliga förvaltningen är enligt regeringens bedömning inte tillräcklig för att skydda dessa uppgifter. Enligt regeringen är det därför nödvändigt att utvidga sekretesskyddet genom att införa en ny regel om sekretess, 40 kap. 7 a § OSL, för uppgifter om enskildas personliga förhållanden i ärenden enligt begravningslagen, trots att det innebär att sekretess införs på ett område där sekretess tidigare inte gällt. På grund av det insynsintresse som finns i verksamheten föreslår regeringen att skaderekvisitet i den nya bestämmelsen ska vara rakt, dvs. en uppgift ska hemlighållas bara om det kan antas att den enskilde eller någon närstående lider men om uppgiften röjs. Sekretessen föreslås vidare inte gälla för ett beslut i ett ärende. Enligt förslaget ska sekretessen gälla i högst 70 år för uppgift i en allmän handling. Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter ska enligt förslaget ha företräde framför den tystnadsplikt som följer av den nya sekretessbestämmelsen.

Ändringar i bilagan till offentlighets- och sekretesslagen

Som framgår av 2 kap. 4 § OSL ska vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om vars och ens rätt att ta del av allmänna handlingar hos en myndighet i tillämpliga delar även gälla hos de organ som anges i bilagan till offentlighets- och sekretesslagen. I lagens bilaga anges också i vilken verksamhet som handlingsoffentligheten gäller hos de angivna organen. När

offentlighets- och sekretesslagen tillämpas ska organen i fråga jämnställas med myndigheter.

Av propositionen framgår att såväl Stiftelsen Högskolan i Jönköping som ett antal bolag som drivs av stiftelsen anges i bilagan till OSL, såvitt nu är av intresse. Ett bolag som drivs av stiftelsen saknas dock, nämligen Hälsohögskolan i Jönköping AB.

Regeringen anser att det finns samma insynsintresse i bolaget Hälsohögskolan i Jönköping AB:s verksamhet som i de övriga verksamheter under Stiftelsen Högskolan i Jönköping som finns upptagna i bilagan till OSL. Regeringen föreslår därför att Hälsohögskolan i Jönköping AB ska läggas till i bilagan. Vidare föreslår regeringen att hänvisningarna i bilagan till stiftelsen och de olika bolag som stiftelsen driver ändras så att stiftelsen och dess bolag benämns med korrekta namn.

Regeringen anför även att det i bilagan till OSL anges ett antal organ vars verksamhet har upphört eller flyttats över till andra organ. Regeringen föreslår att de organ som har avvecklats eller som inte längre bedriver någon statlig verksamhet tas bort från bilagan.

Secretessgenombrott vid överprövning av beslut eller åtgärd

Enligt 10 kap. 16 § OSL hindrar inte sekretess att en uppgift lämnas till en myndighet om uppgiften behövs där för omprövning av beslut eller åtgärd av den myndighet hos vilken uppgiften förekommer.

I propositionen anges att det framgår av förarbetena att bestämmelsen är avsedd att tillämpas i samband med överklagande, underställning eller därför att den överordnade myndigheten har befogenhet att på eget initiativ göra en förnyad prövning av den underordnade myndighetens avgörande (prop. 1979/80:2 Del A s. 324). Bestämmelsen är också tillämplig vid omprövning inom en myndighet om omprövningsverksamheten och beslutsverksamheten är så självständiga i förhållande till varandra att de är att betrakta som skilda verksamhetsgrenar i offentlighets- och sekretesslagens mening (se 8 kap. 2 § OSL).

Regeringen konstaterar att begreppet omprövning normalt brukar användas för sådana åtgärder som en myndighet kan vidta för att ändra sitt eget beslut (jfr 27 § förvaltningslagen [1986:223]). Bestämmelsen i 10 kap. 16 § OSL tar dock enligt regeringen inte enbart sikte på ett sådant förfarande. Regeringen föreslår därför att bestämmelsen i 10 kap. 16 § OSL förtydligas genom att rekvisitet ”eller överprövning” läggs till i lagtexten. Genom den föreslagna ändringen tydliggörs enligt regeringen att bestämmelsen är avsedd att tillämpas även i samband med överklagande, underställning eller därför att den överordnade myndigheten har befogenhet att på eget initiativ göra en förnyad prövning av den underordnade myndighetens avgörande.

Två sekretessbestämmelser som gäller för Statens medieråd upphävs

Den 1 januari 2011 avvecklades Statens biografbyrå. Samtidigt bildades Statens medieråd som fick delvis andra uppgifter än vad Statens biografbyrå hade haft. I propositionen anges att av förbiseende ändrades inte två paragrafer i lagstiftningsärendet där sekretess reglerades för viss verksamhet hos Statens biografbyrå (18 kap. 15 § andra stycket och 35 kap. 1 § första stycket 5 OSL).

Regeringen föreslår att två sekretessbestämmelser i offentlighets- och sekretesslagen som gäller för Statens medieråd, 18 kap. 15 § andra stycket och 35 kap. 1 § första stycket 5 OSL, upphävs eftersom den verksamhet som behövde sekretesskydd inte bedrivs av myndigheten.

Regeringens arbete med offentlighet och sekretess i EU-samarbetet

Riksdagen har gett regeringen till känna att regeringen bör redogöra för riksdagen hur man avser att följa utvecklingen när det gäller inskränkningar i meddelarfriheten och sekretessbestämmelsernas utformning samt hur den svenska meddelarfriheten ska uppmärksammas i samband med förhandlingar om EU-rättsakter. Av tillkännagivandet följer även att regeringen bör redovisa noggranna överväganden i fråga om inskränkningar av meddelarfriheten och sekretessbestämmelsernas utformning (rskr. 2012/13:77, se även bet. 2012/13:SkU8 punkt 5 c och konstitutionsutskottets yttrande 2012/13:KU3y).

I avsnitt 15 i propositionen redogörs för regeringens arbete i avseenden som nämnts ovan. Det anförs att regeringen i förhandlingsarbetet i EU prioriterar arbetet med att verka för att den sekretessreglering som följer av unionens rättsakter inte medför större inskränkningar i offentlighetsprincipen och meddelarfriheten än vad som är motiverat med hänsyn till uppgifternas karaktär och när man beaktar allmänhetens och mediernas intresse av insyn. Enligt regeringen har detta arbete i stor utsträckning varit framgångsrikt och i de allra flesta fall inneburit att de krav på sekretess som följer av unionsrätten i allt väsentligt har kunnat genomföras i nationell rätt i enlighet med de principer och enligt den systematik som den svenska offentlighets- och sekretessregleringen bygger på.

Regeringen anför att i samtliga frågor som rör EU, vilket inkluderar EU-rättsliga ärenden och ärenden om svenska lagar och förordningar med anknytning till EU-rätten, sker samråd med Statsrådsberedningens kansli för samordning av EU-frågor. Regeringen menar att det horisontella perspektivet som finns hos kansliet bidrar till en konsekvent hållning från regeringen i olika förhandlingsarbeten.

Regeringen anger att frågor som kan påverka svensk grundlagsreglering, som offentlighetsprincipen och rätten att meddela och offentliggöra uppgifter, också bereds med Justitiedepartementets grundlagsenhet som ansvarar för tryckfrihetsförordningen och den svenska sekretesslagstiftningen.

När det gäller Sveriges förhandlingar inom ramen för EU-samarbetet anges i propositionen att inför en förhandling av ett förslag till lagstiftningsakt i Europeiska unionens råd och Europaparlamentet lämnar Regeringskansliet en

faktapromemoria till riksdagen. I arbetet med promemorian ska det bl.a. göras en inledande analys av vilka effekter förslaget kan komma att få på svensk grundlag och sekretesslagstiftning. Regeringen anför att inför varje förhandlingstillfälle görs en analys inom Regeringskansliet av vilken påverkan förslaget kan få på den svenska offentlighetsprincipen och sekretessregleringen, inbegripet meddelarskyddet, i samband med att ansvarigt departement tar fram en instruktion för den svenska förhandlingsdelegationens handlingslinje. Regeringens inställning är att förhandlingsarbetet ska bedrivas i en öppenhetsvänlig riktning, och bestämmelser som kan påverka svensk offentlighetsprincip och meddelarfrihet prioriteras i förhandlingarna.

Regeringen anför att den arbetar aktivt och på flera plan för en ökad öppenhet inom EU. Regeringen anser att det är av stor vikt att principerna upprätthålls om största möjliga öppenhet i EU-förvaltningen i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1049/2001 av den 30 maj 2001 om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar (öppenhetsförordningen). Regeringen anger att den bevakar att förordningens regler beaktas vid utformningen av bestämmelser om sekretess i nya rättsakter och att öppenhetsförordningen i största möjliga utsträckning görs tillämplig på handlingar som finns hos EU-organ och byråer genom hänvisningar till förordningen i de särskilda EU-förordningar som gäller specifikt för dessa organ och byråer.

Vidare anges att regeringen aktivt bevakar mål i EU:s domstolar som rör frågor om utlämnande av handlingar från EU:s institutioner och EU-organ och byråer samt att Sverige ofta intervenerar i den typen av mål för att få till stånd en öppenhetsvänlig tolkning av olika principfrågor. Enligt regeringen verkar Sverige också konsekvent i rådets arbetsgrupp för informationsfrågor för att rådets tillämpning av EU:s öppenhetsförordning ska leda till största möjliga transparens när frågor om utlämnande av rådets handlingar prövas. Detta anges även ha varit regeringens hållning i förhandlingsarbetet i fråga om en revidering av öppenhetsförordningen.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2018.

Enligt 28 kap. 4 § OSL gäller sekretess för vissa uppgifter i ärende om bl.a. delpensionsförsäkring. I propositionen föreslås att begreppet delpensionsförsäkring ska utmönstras ur 28 kap. 4 § OSL. Anledningen är att lagen (1979:84) om delpensionsförsäkring upphörde att gälla vid utgången av år 2000, och försäkringen i fråga har avskaffats. Det anges att för arkivlagda ärenden bör dock sekretessbestämmelsen i sin nuvarande lydelse fortsätta att gälla. En övergångsbestämmelse av den innebörden föreslås därför. För ärenden enligt lagen (1979:84) om delpensionsförsäkring föreslås således att 28 kap. 4 § OSL ska gälla i sin äldre lydelse.

Det föreslås läggas till en punkt i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (2014:633) om ändring i offentlighets- och

sekretesslagen som innebär att bestämmelserna i 18 kap. 15 § och 35 kap. 1 § fortfarande gäller i sin äldre lydelse i fråga om uppgifter i verksamhet som har bedrivits av Statens biografbyrå.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ställer sig bakom de överväganden som görs i propositionen och välkomnar regeringens arbete med offentlighet och sekretess i EU-samarbetet. Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till ändringar i OSL.

Handlingsoffentlighet hos Advokatsamfundet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om tillkännagivande när det gäller handlingsoffentlighet hos Advokatsamfundet.

Jämför reservation 3 (SD).

Motionen

I motion 2017/18:115 av Jonas Millard och Fredrik Eriksson (båda SD) yrkande 4 begärs att riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Advokatsamfundet och tillkännager detta för regeringen. Motionärerna anför att även Sveriges advokatsamfund bör läggas till i bilagan till OSL. Motionärerna anser att det bör råda full allmän insyn och offentlighet i Advokatsamfundets verksamhet. Motionärerna anför att samfundet har monopol på advokattjänster och att det är en mäktig lobby- och remissorganisation som huvudsakligen finansieras av allmänna medel eftersom medlemsavgiften betalas av yrkesutövare som har monopol på statliga tjänster.

Gällande ordning

Sveriges advokatsamfund bildades på enskilt initiativ 1887. Det är en sammanslutning där landets alla advokater ingår. Endast den som är ledamot av samfundet får kalla sig advokat. Samfundet har i dag fler än 5 600 ledamöter.

Advokatsamfundet är inte en myndighet. Samfundet kan karakteriseras som en privaträttslig sammanslutning med offentlighetsrättsliga drag, och i dess uppgifter ingår viss myndighetsutövning.

Bestämmelser om advokatsamfundet och om advokater finns bl.a. i rättegångsbalken. I 8 kap. rättegångsbalken finns bestämmelser om bl.a. medlemskap i samfundet, tillsyn över advokatväsendet och om disciplinära ingripanden mot advokater.

Som redan har nämnts framgår det av 2 kap. 4 § OSL att vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om vars och ens rätt att ta del av allmänna

handlingar hos en myndighet i tillämpliga delar även ska gälla hos de organ som anges i bilagan till offentlighets- och sekretesslagen. I lagens bilaga anges också i vilken verksamhet hos de angivna organen som handlingsoffentligheten gäller. Vid tillämpning av offentlighets- och sekretesslagen ska organen i fråga jämföras med myndigheter.

I bilagan har således ett antal enskilda organ tagits med. Vissa av dem har med stöd av lag fått i uppgift att i visst hänseende ägna sig åt myndighetsutövning mot enskild. Som exempel på sådana organ kan nämnas Sveriges Riksidrottsförbund som har tagits med i bilagan när det gäller fördelning av statsbidrag till idrottsverksamheten och Synskadades Riksförbund som har tagits med i bilagan när det gäller bl.a. ärenden om tilldelning eller återtagande av dispositionsrätt till ledarhund. Vissa organ har tagits med i bilagan därför att de till stor del finansieras av statliga medel. Som ett exempel på ett sådant organ kan nämnas Familjemedicinska institutet i Sverige, ideell förening.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser inte att det finns anledning att föreslå ett tillkännagivande om handlingsoffentlighet hos Sveriges advokatsamfund. Därmed föreslår utskottet att riksdagen avslår motion 2017/18:115 yrkande 4.

Reservationer

1. Sekretess till skydd för enskilda som lämnar stödförklaringar, punkt 1 (SD, V)

av Jonas Millard (SD), Fredrik Eriksson (SD) och Mia Sydow Mölleby (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår regeringens förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) i den del det avser 40 kap. 1 a §.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2017/18:113 av Mia Sydow Mölleby m.fl. (V) och

2017/18:115 av Jonas Millard och Fredrik Eriksson (båda SD) yrkande 1 och avslår proposition 2016/17:208 i denna del.

Ställningstagande

En grundläggande utgångspunkt i svensk rätt är att det ska råda restriktivitet vid införande av sekretess på områden där sekretess tidigare inte gällt. Detta är ett förhållningssätt som har sin grund i tryckfrihetsförordningens (TF) regelverk om rätten att ta del av allmänna handlingar. I 2 kap. 2 § TF anges att rätten att få ta del av allmänna handlingar endast får begränsas om det är påkallat med hänsyn till vissa särskilt angivna skyddsintressen, bl.a. skyddet för en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden.

I såväl propositionen som promemorian (Ds 2016:2) som ligger till grund för propositionen lyfts starka skäl för att sekretess inte ska gälla i detta sammanhang, men trots det landar resonemanget slutligen i att en ny sekretessregel ändå bör införas eftersom det annars kan avhålla människor från att underteckna medborgarinitiativ.

Samtidigt som promemorian och propositionen argumenterar för att det bör införas sekretess i frågor om europeiska medborgarinitiativ anförs att det inte framkommit något motsvarande behov för medborgarförslag eller kommunala folkinitiativ. Vi finner att det brister i logik när det hävdas att möjligheten att uppgifter om dem som undertecknat ett politiskt initiativ, såsom deras namn, kan avhålla människor från att underteckna ett europeiskt medborgarinitiativ men att samma förhållanden inte skulle gälla initiativ på kommunal nivå, där de som berörs av frågan ofta finns närmare och kan antas ha en större personkännedom. Det saknas dessutom tydliga indikationer på att enskilda på grund av detta skulle avstå från att stödja ett folkinitiativ eller medborgarförslag.

Vi anser att det är viktigt att det går att granska medborgarinitiativ oavsett om de handlar om initiativ på europeisk eller kommunal nivå. De motiv till insyn som lyfts fram i promemorian och propositionen om vikten av att kunna granska hur många som stöder ett initiativ och vilka drivkrafter som kan tänkas ligga bakom väger enligt vår mening tungt. Det är också viktigt att det går att granska den myndighet som hanterar stödförklaringarna och de bedömningar som den gör av de insamlade namnen. Detta skulle allvarligt försvåras med den föreslagna sekretessregeln. Vi delar således inte regeringens bedömning utan anser att intresset av insyn och transparens på det här området är mycket stort och att det väger tyngre än behovet av att införa en ny sekretessregel. Vidare anser vi inte heller att det vare sig i promemorian eller i propositionen har visats att behovet av sekretess väger tyngre än behovet av insyn när det gäller medborgarinitiativ. Mot bakgrund av detta samt med hänsyn tagen till den stora restriktivitet vi anser ska gälla vid införande av sekretess på områden där sekretess inte tidigare har gällt avstyrker vi att det införs en ny sekretessbestämmelse i verksamheten med att kontrollera och intyga stödförklaringar för europeiska medborgarinitiativ.

2. Bibliotekssekretess, punkt 2 (SD)

av Jonas Millard (SD) och Fredrik Eriksson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår regeringens förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) i den del det avser 40 kap. 3 §.

Därmed bifaller riksdagen motion 2017/18:115 av Jonas Millard och Fredrik Eriksson (båda SD) yrkandena 2 och 3 samt avslår proposition 2016/17:208 i denna del.

Ställningstagande

Det finns skäl att anta att webbhistorik för många kan uppfattas som mer integritetskänsligt än vilka böcker man lånar på biblioteket. Sverigedemokraterna är därför inte motståndare till att regeringen ser över frågan om informationsteknik inom bibliotekssekretessen men i likhet med remissinstansen Fackförbundet ST anser vi att regeringen bör analysera behovet av sekretessbrytande regler innan förslaget genomförs, t.ex. om vad som ska gälla när uppgifter som rör informationsteknik ska kommuniceras till andra myndigheter. Regeringen bör därför återkomma till riksdagen med förslaget när dessa frågor har belysts.

3. Handlingsoffentlighet hos Advokatsamfundet, punkt 4 (SD)

av Jonas Millard (SD) och Fredrik Eriksson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2017/18:115 av Jonas Millard och Fredrik Eriksson (båda SD) yrkande 4.

Ställningstagande

Utöver det tillägg i bilagan till offentlighets- och sekretesslagen som regeringen föreslår bör även Sveriges advokatsamfund läggas till. Advokatsamfundet är visserligen en privaträttslig organisation på samma sätt som t.ex. en stiftelse, men den har i dag ett praktiskt monopol på advokattjänster. Vidare är det en mäktig lobby- och remissorganisation som dessutom huvudsakligen finansieras med allmänna medel eftersom medlemsavgiften betalas av yrkesutövare som har monopol på statliga tjänster. Av detta följer att full allmän insyn och offentlighet bör råda i verksamheten.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2016/17:208 Några frågor om offentlighet och sekretess:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Följdmotionerna

2017/18:113 av Mia Sydow Mölleby m.fl. (V):

Riksdagen avslår regeringens förslag om att införa en ny sekretessbestämmelse i verksamheten med att kontrollera och intyga stödförklaringar för europeiska medborgarinitiativ.

2017/18:115 av Jonas Millard och Fredrik Eriksson (båda SD):

1. Riksdagen avslår propositionen i den del den avser sekretess i fråga om verksamhet med att kontrollera och intyga stödförklaringar i enlighet med förordning (EU) 211/2011 om medborgarinitiativet.
2. Riksdagen avslår propositionen i den del den avser bibliotekssekretess.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma med ett nytt förslag om bibliotekssekretess och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Advokatsamfundet och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i
offentlighets- och sekretesslagen
(2009:400)

Härigenom föreskrivs i fråga om offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

dels att 3 kap. 1 §, 6 kap. 8 §, 10 kap. 16 och 22 §§, 18 kap. 11, 15, 17 och 19 §§, 28 kap. 4 §, 35 kap. 1, 4, 6 och 19 a §§, 39 kap. 3 §, 40 kap. 3 §, bilagan och rubriken närmast före 10 kap. 16 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast efter 18 kap. 16 a § ska lyda ”Internationellt rättsligt och polisiärt samarbete”,

dels att ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (2014:633) om ändring i den lagen ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas fyra nya paragrafer, 18 kap. 17 a §, 27 kap. 9 a §, 40 kap. 1 a och 7 a §§, och närmast före 18 kap. 17 a §, 27 kap. 9 a § och 40 kap. 1 a och 7 a §§ nya rubriker av följande lydelse.

*Nuvarande lydelse***3 kap.**

1 §

I denna lag används följande begrepp med nedan angiven betydelse.

BegreppBetydelse

Sekretess

Ett förbud att röja en uppgift, vare sig det sker muntligen, genom utlämnande av en allmän handling eller på något annat sätt.

Sekretessreglerad uppgift

En uppgift för vilken det finns en bestämmelse om sekretess.

Sekretessbelagd uppgift

En sekretessreglerad uppgift för vilken sekretess gäller i ett enskilt fall.

Sekretessbrytande bestämmelse

En bestämmelse som innebär att en sekretessbelagd uppgift får lämnas ut under vissa förutsättningar.

Primär sekretessbestämmelse

En bestämmelse om sekretess som en myndighet ska tillämpa på grund av att bestämmelsen riktar sig direkt till myndigheten eller omfattar en viss verksamhetstyp eller en viss ärendetyp som hantearas hos myndigheten eller omfattar

Bestämmelse om överföring av sekretess	vissa uppgifter som finns hos myndigheten. En bestämmelse som innebär att en <i>primär</i> sekretessbestämmelse som är tillämplig på en uppgift hos en myndighet, ska tillämpas på uppgiften även av en myndighet som uppgiften lämnas till eller som har elektronisk tillgång till uppgiften hos den förstnämnda myndigheten.
Sekundär sekretessbestämmelse	En bestämmelse om sekretess som en myndighet ska tillämpa på grund av en bestämmelse om överföring av sekretess.

Föreslagen lydelse

3 kap.

1 §

I denna lag används följande begrepp med nedan angiven betydelse.

<u>Begrepp</u>	<u>Betydelse</u>
Sekretess	Ett förbud att röja en uppgift, vare sig det sker muntligen, genom utlämnande av en allmän handling eller på något annat sätt.
Sekretessreglerad uppgift	En uppgift för vilken det finns en bestämmelse om sekretess.
Sekretessbelagd uppgift	En sekretessreglerad uppgift för vilken sekretess gäller i ett enskilt fall.
Sekretessbrytande bestämmelse	En bestämmelse som innebär att en sekretessbelagd uppgift får lämnas ut under vissa förutsättningar.
Primär sekretessbestämmelse	En bestämmelse om sekretess som en myndighet ska tillämpa på grund av att bestämmelsen riktar sig direkt till myndigheten eller omfattar en viss verksamhetstyp eller en viss ärendetyp som hantearas hos myndigheten eller omfattar vissa uppgifter som finns hos myndigheten.

Bestämmelse om överföring av sekretess	En bestämmelse som innebär att en sekretessbestämmelse som är tillämplig på en uppgift hos en myndighet, ska tillämpas på uppgiften även av en myndighet som uppgiften lämnas till eller som har elektronisk tillgång till uppgiften hos den förstnämnda myndigheten.
Sekundär sekretessbestämmelse	En bestämmelse om sekretess som en myndighet ska tillämpa på grund av en bestämmelse om överföring av sekretess.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

8 §¹

Beslut som avses i 7 § första och andra styckena överklagas till kammarrätt, om inte annat följer av andra–femte styckena.

Beslut som meddelats av kammarrätt och som gäller handling i domstolens rättskipande, rättsvårdande eller administrativa verksamhet överklagas av andra än statliga myndigheter till Högsta förvaltningsdomstolen.

Beslut som meddelats av tingsrätt och som gäller handling i domstolens *rättskipande* eller rättsvårdande verksamhet överklagas av andra än statliga myndigheter till hovrätt. Motsvarande beslut av hovrätt överklagas av andra än statliga myndigheter till Högsta domstolen.

Beslut som meddelats av tingsrätt och som gäller handling i domstolens *rättskipande* eller rättsvårdande verksamhet överklagas av andra än statliga myndigheter till hovrätt. Motsvarande beslut av hovrätt överklagas av andra än statliga myndigheter till Högsta domstolen.

Beslut som avses i 7 § andra stycket och som meddelats av en statlig myndighet som lyder under regeringen överklagas av en annan sådan myndighet till regeringen.

Av 2 kap. 15 § tryckfrihetsförordningen följer att ett beslut av ett statsråd överklagas till regeringen.

10 kap.

Omprövning av beslut eller åtgärd

Omprövning och överprövning

16 §

Sekretess hindrar inte att en upp-

Sekretess hindrar inte att en upp-

¹ Senaste lydelse 2010:1507.

gift lämnas till en myndighet om uppgiften behövs där för omprövning av beslut eller åtgärd av den myndighet hos vilken uppgiften förekommer.

gift lämnas till en myndighet, om uppgiften behövs där för omprövning *eller överprövning* av beslut eller åtgärd av den myndighet hos vilken uppgiften förekommer.

22 §²

Sekretess enligt 26 kap. 1 § hindrar inte att en uppgift lämnas till en åklagarmyndighet eller Polismyndigheten, om uppgiften angår misstanke om brott som innefattar överlåtelse eller anskaffning till någon som inte har fyllt arton år och brottet avser

1. överlåtelse av narkotika i strid med narkotikastrafflagen (1968:64),
2. överlåtelse av dopningsmedel i strid med lagen (1991:1969) om förbud mot vissa dopningsmedel, eller
3. icke ringa fall av olovlig försäljning eller anskaffning av alkoholdrycker enligt alkohollagen (1994:1738).

3. icke ringa fall av olovlig försäljning eller anskaffning av alkoholdrycker enligt alkohollagen (2010:1622).

18 kap.

11 §³

Sekretess gäller, utöver vad som följer av 1–3 och 8–10 §§, inom Polismyndigheten, Säkerhetspolisen och Kriminalvården för uppgift om åtgärd som har till syfte att hindra rymning eller fritagning, om det kan antas att syftet med åtgärden motverkas om uppgiften röjs.

Sekretess gäller därutöver inom Kriminalvården för uppgift om åtgärd som har till syfte att upprätthålla ordningen och säkerheten i myndighetens verksamhet, om det kan antas att syftet med åtgärden motverkas om uppgiften röjs.

15 §⁴

Sekretess gäller för uppgift i skildring som har beslagtagnits, förverkats eller konfiskerats i ett mål eller som annars förekommer där, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att den sprids vidare i strid med brottsbalken, tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen och målet avser

1. ansvar för olaga våldsskildring, för motsvarande tryckfrihets- eller yttrandefrihetsbrott eller för barnpornografibrott,
2. ersättning för skada med anledning av sådana brott, eller
3. konfiskering eller förverkande av skildring med sådant innehåll.

Sekretessen gäller även i ärende som rör brott som anges i första stycket.

Motsvarande sekretess gäller

² Senaste lydelse 2014:633.

³ Senaste lydelse 2014:633.

⁴ Senaste lydelse 2014:633. Ändringen innebär att tredje stycket tas bort.

hos Statens medieråd när rådet biträder Justitiekanslern, en allmän åklagare eller Polismyndigheten i mål eller ärende som avses i första och andra styckena.

17 §⁵

Sekretess gäller för uppgift i verksamhet som avser rättsligt samarbete på begäran av en annan stat eller en mellanfolklig domstol, för uppgift som hänför sig till en utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål eller en angelägenhet som angår tvångsmedel, om det kan antas att det varit en förutsättning för den andra statens eller den mellanfolkliga domstolens begäran att uppgiften inte skulle röjas.

Motsvarande sekretess gäller hos Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, en åklagarmyndighet, Tullverket och Kustbevakningen för uppgift i en angelägenhet som avses i 3 § första stycket 1 och 5 lagen (2000:344) om Schengens informationssystem.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst fyrtio år.

Internationellt polisiärt samarbete

17 a §

Sekretess gäller hos brottsbekämpande myndigheter för uppgift som lämnats av ett utländskt organ inom ramen för internationellt polisiärt samarbete i syfte att förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott, om det kan antas att en förutsättning för att uppgiften lämnades var att den inte skulle röjas.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst fyrtio år.

19 §⁶

Den tystnadsplikt som följer av 5–13 §§ inskränker rätten enligt

Den tystnadsplikt som följer av 5–10 §§, 11 § första stycket, 12

⁵ Senaste lydelse 2014:633.

⁶ Senaste lydelse 2012:288.

1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter. *och 13 §§ inskränker rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.*

Den tystnadsplikt som följer av 1–3 §§ inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter, när det är fråga om uppgift om kvarhållande av försändelse på befodringsföretag, hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation, hemlig övervakning av elektronisk kommunikation, hemlig kameraövervakning eller hemlig rumsavlyssning på grund av beslut av domstol, undersökningsledare eller åklagare eller inhämtning av uppgifter enligt lagen (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet.

Den tystnadsplikt som följer av 17 § inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter, när det är fråga om uppgift om kvarhållande av försändelse på befodringsföretag, hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation, hemlig övervakning av elektronisk kommunikation eller hemlig kameraövervakning på grund av beslut av domstol eller åklagare.

Att den tystnadsplikt som följer av 1–3 §§ i vissa fall inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter utöver vad som anges i andra stycket följer av 7 kap. 3 § första stycket 1, 4 § 1–8 och 5 § 3 tryckfrihetsförordningen samt 5 kap. 1 § första stycket och 3 § första stycket 1 yttrandefrihetsgrundlagen.

27 kap.

Överföring av sekretess

9 a §

Om Bokföringsnämnden i ett ärende som avser yttrande om god redovisningssed får en uppgift som är sekretessreglerad i 1 eller 4 § från en domstol eller en annan myndighet, blir sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften också hos Bokföringsnämnden.

28 kap.

4 §

Sekretess gäller i ärende om arbetsskadeförsäkring eller delpensionsförsäkring för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs.

Sekretess gäller i ett ärende om arbetsskadeförsäkring för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

*Lydelse enligt bet. 2016/17:SkU29 Föreslagen lydelse***35 kap.****1 §**

Sekretess gäller för uppgift om en enskilds personliga och ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till honom eller henne lider skada eller men och uppgiften förekommer i

1. utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål,
2. angelägenhet som avser användning av tvångsmedel i brottmål eller i annan verksamhet för att förebygga brott,

3. angelägenhet som avser registerkontroll och särskild personutredning enligt säkerhetsskyddslagen (1996:627),

4. annan verksamhet som syftar till att förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott och som bedrivs av en åklagarmyndighet, Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Skatteverket, Tullverket eller Kustbevakningen,

5. *Statens medieråds verksamhet att biträda Justitiekanslern, allmän åklagare eller Polismyndigheten i brottmål,*

6. register som förs av Polismyndigheten enligt 4 kap. polisdatlagen (2010:361) eller som annars behandlas med stöd av de bestämmelserna eller uppgifter som behandlas av Säkerhetspolisen med stöd av 6 kap. samma lag,

7. register som förs enligt lagen (1998:621) om misstankeregister,

8. register som förs av Skatteverket enligt skattebrottsdatalagen (2017:000) eller som annars behandlas där med stöd av samma lag,

9. särskilt ärenderegister över brottmål som förs av åklagarmyndighet, om uppgiften inte hänförs till registrering som avses i 5 kap. 1 §,

10. register som förs av Tullverket enligt tullbrottsdatalagen (2017:000) eller som annars behandlas där med stöd av samma lag, eller

11. register som förs enligt lagen (2010:362) om polisens allmänna spaningsregister.

5. register som förs av Polismyndigheten enligt 4 kap. polisdatlagen (2010:361) eller som annars behandlas med stöd av de bestämmelserna eller uppgifter som behandlas av Säkerhetspolisen med stöd av 6 kap. samma lag,

6. register som förs enligt lagen (1998:621) om misstankeregister,

7. register som förs av Skatteverket enligt skattebrottsdatalagen (2017:000) eller som annars behandlas där med stöd av samma lag,

8. särskilt ärenderegister över brottmål som förs av åklagarmyndighet, om uppgiften inte hänförs till registrering som avses i 5 kap. 1 §,

9. register som förs av Tullverket enligt tullbrottsdatalagen (2017:000) eller som annars behandlas där med stöd av samma lag, eller

10. register som förs enligt lagen (2010:362) om polisens allmänna spaningsregister.

Sekretessen enligt första stycket 2 gäller hos domstol i dess rättskipande eller rättsvårdande verksamhet endast om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till honom eller henne lider skada

eller men om uppgiften röjs. Vid förhandling om användning av tvångsmedel gäller sekretess för uppgift om vem som är misstänkt endast om det kan antas att fara uppkommer för att den misstänkte eller någon närstående till honom eller henne utsätts för våld eller lider annat allvarligt men om uppgiften röjs.

Första stycket gäller inte om annat följer av 2, 6 eller 7 §.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §⁷

I annat fall än som avses i 1 § första stycket 6 och 7 och 3 § gäller sekretess i verksamhet som avser förande av eller uttag ur register

1. för uppgift som har tillförts ett särskilt register som förs över strafföreläggande och föreläggande av ordningsbot,

2. för annan uppgift hos Polismyndigheten, som rör brott eller den som har misstänkts, åtalats eller dömts för brott, om uppgiften har lämnats dit för databehandling inom rättsväsendets informationssystem i ett annat register än som avses i 1,

3. för belastningsuppgift som har tillförts vägtrafikregistret, och

4. för uppgift som har tillförts ett särskilt register som författningsenligt förs hos myndighet angående brott eller tjänsteförseelser begångna av personer som är eller har varit verksamma hos myndigheten.

Sekretessen enligt första stycket 1 gäller inte i ärende om strafföreläggande eller föreläggande av ordningsbot.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

6 §

Sekretessen enligt 1 § första stycket gäller inte

1. beslut om huruvida åtal ska väckas, beslut om att förundersökning inte ska inledas eller beslut om att förundersökning ska läggas ned,

2. för uppgift i ärende om strafföreläggande eller föreläggande av ordningsbot,

3. för uppgift som avser omhändertagande enligt 13 § andra stycket polislagen (1984:387), eller

4. för uppgift som hänför sig till sådan verksamhet hos Säkerhetspolisen som avses i 1 § första stycket 1–4 eller 6 eller motsvarande verksamhet enligt äldre bestämmelser, om uppgiften har införts i en allmän handling före år 1949.

4. för uppgift som hänför sig till sådan verksamhet hos Säkerhetspolisen som avses i 1 § första stycket 1–5 eller motsvarande verksamhet enligt äldre bestämmelser, om uppgiften har införts i en allmän handling före år 1949.

⁷ Senaste lydelse 2014:633.

19 a §⁸

Sekretess gäller hos Polismyndigheten för uppgift om en enskilds personliga förhållanden om uppgiften förekommer i den elimineringsdatabas som förs enligt lagen (2014:400) om Polismyndighetens elimineringsdatabas eller annars behandlas med stöd av samma lag, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till honom eller henne lider *skada eller* men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Sekretess gäller hos Polismyndigheten för uppgift om en enskilds personliga förhållanden om uppgiften förekommer i den elimineringsdatabas som förs enligt lagen (2014:400) om Polismyndighetens elimineringsdatabas eller annars behandlas med stöd av samma lag, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till honom eller henne lider men.

39 kap.

3 §

Sekretess gäller i annat fall än som avses i 1 och 2 §§ i personaladministrativ verksamhet för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående *till denne* utsätts för våld eller lider annat allvarligt men om uppgiften röjs.

Vidare gäller sekretess *hos Riksdagens ombudsmän i myndighetens* personaladministrativa verksamhet för uppgift om en enskilds bostadsadress, *hemtelefonnummer, personnummer* och andra jämförbara uppgifter avseende personalen, uppgift i form av fotografisk bild som utgör underlag för tjänstekort samt uppgift om närstående till personalen, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående *till denne* lider men. *Motsvarande sekretess gäller, i den utsträckning regeringen meddelar föreskrifter om det, hos myndighet där personalen särskilt kan riskera att utsättas för våld eller lida annat*

Sekretess gäller i annat fall än som avses i 1 och 2 §§ i personaladministrativ verksamhet för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående utsätts för våld eller lider annat allvarligt men om uppgiften röjs.

Vidare gäller sekretess i personaladministrativ verksamhet för uppgift om en enskilds bostadsadress, *privata telefonnummer* och andra jämförbara uppgifter avseende personalen, uppgift i form av fotografisk bild som utgör underlag för tjänstekort *eller för intern presentation av myndighetens personal* samt uppgift om närstående till personalen, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående lider men.

⁸ Senaste lydelse 2014:633.

allvarligt men.

Sekretess gäller också i den personaladministrativa verksamheten hos Riksdagens ombudsmän och, i den utsträckning regeringen meddelar föreskrifter om det, hos en myndighet där personalen särskilt kan riskera att utsättas för våld eller lida annat allvarligt men, för uppgift om personnummer och födelsedatum, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående lider men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

40 kap.

Stödförklaringar

1 a §

Sekretess gäller i verksamhet med att kontrollera och intyga stödförklaringar som har lämnats enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 211/2011 av den 16 februari 2011 om medborgarinitiativet, för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den som uppgiften rör lider men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

3 §

Sekretess gäller i biblioteksverksamhet för uppgift i register om en enskilds lån, reservation eller annan form av beställning, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den som uppgiften rör eller någon närstående till denne lider men.

Sekretess gäller i biblioteksverksamhet för uppgift i register om en enskilds lån, reservation eller annan form av beställning och för uppgift om en enskilds användning av informationsteknik, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den som uppgiften rör eller någon närstående lider men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Begravningsverksamhet**7 a §**

Sekretess gäller i ett ärende enligt begravningslagen (1990:1144) för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående lider men om uppgiften röjs.

Sekretessen gäller inte beslut i ärenden.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2. *Bestämmelserna i 18 kap. 15 § och 35 kap. 1 § gäller fortfarande i sin äldre lydelse i fråga om uppgifter i verksamhet som har bedrivits av Statens biografbyrå.*

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

2. För ärenden enligt den upphävda lagen (1979:84) om delpensionsförsäkring gäller 28 kap. 4 § i sin äldre lydelse.

*Bilaga⁹**Nuvarande lydelse*

I enlighet med vad som anges i 2 kap. 4 § ska vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av handlingar hos myndighet i tillämpliga delar gälla också handlingar hos något av de organ som nämns nedan i den mån handlingarna hör till där angiven verksamhet hos organet. Verksamheten anges i förekommande fall med hänvisning till numret i Svensk författningssamling (SFS) på den författning med stöd av vilken verksamheten har uppdragits åt organet.

OrganVerksamhet

Europeiska grupperingar för territoriellt samarbete enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1082/2006 av den 5 juli 2006 om en europeisk gruppering för territoriellt samarbete (EGTS) med säte i Sverige	Fördelning av stöd ur EG:s strukturfonder (SFS 2009:704)
---	--

Familjemedicinska institutet i Sverige, ideell förening i all verksamhet

Folkbildningsförbundet	fördelning av statliga medel mellan länsbildningsförbunden för stöd till kulturverksamhet genom ideella föreningar (SFS 1976:1046)
------------------------	--

Handelshögskolan i Stockholm	statligt stöd i form av utbildningsbidrag för doktorander (SFS 1976:1046)
------------------------------	---

Högskolan för lärarutbildning och kommunikation i Jönköping aktiebolag	all verksamhet
--	----------------

Högskolan i Jönköping Service aktiebolag	all verksamhet
--	----------------

Ingenjörshögskolan i Jönköping aktiebolag	all verksamhet
---	----------------

⁹ Senaste lydelse 2014:296.

Internationella Handelshögskolan i Jönköping <i>aktiebolag</i>	all verksamhet
Kungliga Svenska Aeroklubben	besiktning och tillsyn av luftfartyg samt utfärdande och förnyande av luftvärdighetsbevis och miljövärdighetsbevis (SFS 2010:500)

Stiftelsen Chalmers tekniska högskola	all verksamhet
<i>Stiftelsen framtidens kultur</i>	<i>all verksamhet</i>
Stiftelsen för forskning inom områden med anknytning till Östersjöregionen och Östeuropa	all verksamhet
-----	
Stiftelsen för strategisk forskning	all verksamhet
<i>Stiftelsen för vård- eller allergiforskning</i>	<i>all verksamhet</i>
Stiftelsen <i>högskolan</i> i Jönköping	all verksamhet
Stiftelsen Innovationscentrum	all verksamhet

Stiftelsen Svensk-norska samarbetsfonden	statligt stöd i form av stipendier (SFS 1992:318)
Stiftelserna Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI), Tekniska museet och <i>WHO Collaborating Center on International Drug Monitoring</i>	prövning av anställnings- och arbetsvillkor och andra frågor som rör statligt reglerad anställning hos stiftelsen (SFS 1992:318)
Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna	fördelning av statsbidrag till idrottens studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet (SFS 1976:1046)

Svenska kyrkan och dess organisatoriska delar	verksamhet som bedrivs enligt begravningslagen (1990:1144) samt fördelning och användning av

den statliga ersättning som Svenska kyrkan erhåller enligt 4 kap. 16 § lagen (1988:950) om kulturminnen m.m.

Svenska språknämnden

prövning av anställnings- och arbetsvillkor och andra frågor som rör statligt reglerad anställning hos nämnden (SFS 1992:318)

Svenskt Friluftsliv

fördelning av statsbidrag till friluftsförbund (SFS 2010:1539)

Synskadades Riksförbund

ärenden om tilldelning eller återtagande av dispositionsrätt till ledarhund samt ärenden om tilldelning och återtagande av ledarhund (SFS 2005:340)

Veterinärer förordnade enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer

verksamhet som officiell veterinär (SFS 2009:1254)

Föreslagen lydelse

I enlighet med vad som anges i 2 kap. 4 § ska vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av handlingar hos myndighet i tillämpliga delar gälla också handlingar hos något av de organ som nämns nedan i den mån handlingarna hör till där angiven verksamhet hos organet. Verksamheten anges i förekommande fall med hänvisning till numret i Svensk författningssamling (SFS) på den författning med stöd av vilken verksamheten har uppdragits åt organet.

Organ

Verksamhet

Europeiska grupperingar för territoriellt samarbete enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1082/2006 av den 5 juli 2006 om en europeisk gruppering för territoriellt samarbete (EGTS) med säte i Sverige

Fördelning av stöd ur EG:s strukturfonder (SFS 2009:704)

Folkbildningsförbundet

fördelning av statliga medel mellan länsbildningsförbunden för

stöd till kulturverksamhet genom
ideella föreningar (SFS
1976:1046)

Handelshögskolan i Stockholm	statligt stöd i form av utbildnings- bidrag för doktorander (SFS 1976:1046)
------------------------------	---

<i>Hälsö högskolan i Jönköping AB</i>	<i>all verksamhet</i>
---------------------------------------	-----------------------

Högskolan för <i>lärande</i> och kommunikation i Jönköping <i>Aktiebolag</i>	all verksamhet
--	----------------

<i>Högskoleservice</i> i Jönköping <i>Aktiebolag</i>	all verksamhet
---	----------------

Internationella Handelshögskolan i Jönköping <i>Aktiebolag</i>	all verksamhet
---	----------------

Kungliga Svenska Aeroklubben	besiktning och tillsyn av luftfartyg samt utfärdande och förnyande av luftvärdighetsbevis och miljö- värdighetsbevis (SFS 2010:500)
------------------------------	--

Stiftelsen Chalmers tekniska hög- skola	all verksamhet
--	----------------

Stiftelsen för forskning inom områden med anknytning till Östersjöregionen och Östeuropa	all verksamhet
--	----------------

Stiftelsen för strategisk forskning	all verksamhet
-------------------------------------	----------------

Stiftelsen <i>Högskolan</i> i Jönköping	all verksamhet
---	----------------

Stiftelsen Innovationscentrum	all verksamhet
-------------------------------	----------------

Stiftelsen Svensk-norska samar- betsfonden	statligt stöd i form av stipendier (SFS 1992:318)
---	--

Stiftelserna Stockholms interna- tionella fredsfnorskningsinstitut	prövning av anställnings- och arbetsvillkor och andra frågor som
---	---

(SIPRI) och Tekniska museet	rör statligt reglerad anställning hos stiftelsen (SFS 1992:318)
Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna	fördelning av statsbidrag till idrottens studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet (SFS 1976:1046)

Svenska kyrkan och dess organisatoriska delar	verksamhet som bedrivs enligt begravningslagen (1990:1144) samt fördelning och användning av den statliga ersättning som Svenska kyrkan erhåller enligt 4 kap. 16 § lagen (1988:950) om kulturminnen m.m.
Svenskt Friluftsliv	fördelning av statsbidrag till friluftsförbund (SFS 2010:1539)

Synskadades Riksförbund	ärenden om tilldelning eller återtagande av dispositionsrätt till ledarhund samt ärenden om tilldelning och återtagande av ledarhund (SFS 2005:340)
<i>Tekniska Högskolan i Jönköping Aktieförbund</i>	<i>all verksamhet</i>
Veterinärer förordnade enligt lagen (2009:1254) om officiella veterinärer	verksamhet som officiell veterinär (SFS 2009:1254)